Υπόθεση 28/85

Alexandre Deghillage
κατά
Caisse primaire d'assurance maladie de Maubeuge

(αίτηση του Cour d'appel του Douai
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

« Κοινωνική ασφάλιση — Αναγνώριση επαγγελματικής ασθένειας »

Περίληψη

Κοινωνική ασφάλιση διακινούμενων εργαζομένων — Ασφάλιση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών — Επαγγελματικές ασθένειες — Ιατρική διάγνωση που έγινε σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος που υποχρεούται να καταβάλει τις παροχές — Υποχρεωτική αναγνώριση

(Κανονισμός του Συμβουλίου 1408/71, άρθρο 57, παράγραφοι 1 και 2)

Η ιατρική διάγνωση επαγγελματικής ασθένειας πρέπει να αναγνωρίζεται από το κράτος μέλος που υποχρεούται να καταβάλει τις παροχές κατά την έννοια του άρθρου 57, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, έστω και αν η διάγνωση αυτή έγινε σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
CARL OTTO LENZ
της 23ης Ιανουαρίου 1986 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Α — Το ζήτημα από το οποίο εκκινεί η διαδικασία στην κύρια δίκη και στο οποίο στηρίζεται η υπόθεση επί της οποίας σήμερα αναπτύσσουμε τις προτάσεις μας συνίσταται στο ποιος είναι ο « αρμόδιος φορέας » για τη χορήγηση των παροχών λόγω επαγγελματικής ασθένειας σε εργαζόμενο που είχε εκτεθεί

* Μετάφραση από τα γερμανικά.

στους ίδιους κινδύνους επαγγελματικής ασθένειας σε περισσότερα κράτη μέλη.

Από την αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το Cour d'appel του Douai και από τη δικογραφία που διαβιβάστηκε από αυτό στο Δικαστήριο προκύπτουν τα ακόλουθα περιστατικά:

1. Ο εκκαλών, βέλγος υπήκοος, που άρχισε να απασχολείται επαγγελματικά το 1937, εργάστηκε από το Μάρτιο του 1942 μέχρι το Δεκέμβριο του 1948 σε ένα εργοστάσιο στη Feignies (Γαλλία) ως οξυγονοκολλητής. Από τον Ιανουάριο 1949 μέχρι τον Απρίλιο 1958 απασχολήθηκε στη Jemappes (Βέλγιο) σε θέσεις που συνεπάγονται χρησιμοποίηση του αεροπίστολου και της οξυγονοκόλλησης. Τέλος, από το 1958 μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 1981 εργάστηκε εκ νέου ως οξυγονοκολλητής στη Feignies, στο ίδιο εργοστάσιο που είχε απασχοληθεί μέχρι το Δεκέμβριο του 1948.

Από την 1η Δεκεμβρίου 1981, ο εκκαλών δεν ασκεί πλέον επαγγελματική δραστηριότητα.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1980, ο εκκαλών υποβλήθηκε σε ακοογράφηση με σκοπό να εξακριβωθεί αν είχε υποστεί ακοομετρικό ελάττωμα. Δεύτερη ακοογράφηση έγινε στις 3 Δεκεμβρίου 1981, τρίτη στις 19 Ιανουαρίου 1984.

2. Στις *14 Ιανουαρίου 1982*, ο εκκαλών άσκησε ενώπιον του Fonds des maladies professionnelles των Βρυξελλών « αίτηση για την αποκατάσταση επαγγελματικής ασθένειας ».

Με απόφαση της *28ης Φεβρουαρίου 1983*, το ταμείο απέρριψε την αίτηση αυτή ως « απαράδεκτη », για τους ακόλουθους λόγους:

« Δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διεθνείς συμβάσεις περί κοινωνικής ασφάλισης των διακινούμενων εργαζομένων.

Ο παθών έχει εκτεθεί στον κίνδυνο επαγγελματικής ασθένειας για τελευταία φορά στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της ΕΟΚ (κανονισμός 1408/71, άρθρο 57, παράγραφος 1). »

3. Στις *5 Απριλίου 1983*, το ταμείο διαβίβασε την αίτηση χορηγήσεως παροχής, καθώς και μια έκθεση εξετάσεως και μια ιατρική έκθεση της *12ης Δεκεμβρίου 1981* που είχαν διαγνώσει επαγγελματική ασθένεια (τραυματική κώφωση) στο Κέντρο Κοινωνικής Ασφαλίσεως των διακινούμενων εργαζομένων στο Παρίσι. Το Κέντρο διαβίβασε το φάκελο στις *28 Απριλίου 1983* στο Caisse primaire d'assurance maladie της Maubeuge, καλώντας το να εξετάσει αν η επαγγελματική δραστηριότητα που είχε ασκήσει ο ενδιαφερόμενος στη Γαλλία ήταν ικανή από τη φύση της να προκαλέσει τη βλάβη που είχε διαγνωστεί στην υγεία του.

4. Το Caisse d'assurance maladie της Maubeuge απέρριψε την αίτηση με την αιτιολογία ότι δεν της ήταν δυνατό, αν και οι δραστηριότητες που είχε ασκήσει ο αιτών μπορούσαν να προκαλέσουν την εν λόγω επαγγελματική ασθένεια, να αναγνωρίσει ως προς τον αιτούντα επαγγελματική ασθένεια που αναφέρεται στον πίνακα 42 [1], δεδομένου ότι η δεύτερη ακοογράφηση δεν είχε πραγματοποιηθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (3 εβδομάδες μέχρι 1 έτος από την παύση της εκθέσεως στους βλαπτικούς θορύβους).

5. Με απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 1983, η επιτροπή αιτήσεων θεραπείας του Caisse d'assurance maladie της Maubeuge επικύρωσε την απόφαση του τελευταίου.

6. Η προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως αυτής που αποφαινόταν επί της ενστάσεως απορρίφθηκε από την commission de première instance de sécurité sociale (πρωτοβάθμια επιτροπή κοινωνικής ασφαλίσεως) της Valenciennes με απόφαση της 17ης Απριλίου 1984.

7. Το Cour d'appel του Douai ενώπιον του οποίου ασκήθηκε έφεση κατά της αποφάσεως της πρωτοβάθμιας επιτροπής κοινωνικής

1 — Πίνακας 42 (επαγγελματικές ασθένειες που προκαλούνται από θορύβους) του παραρτήματος στο διάταγμα 46-2959 της 31ης Δεκεμβρίου 1946 περί εφαρμογής των διατάξεων του βιβλίου IV του Code de la sécurité sociale (κώδικα κοινωνικής ασφάλισης) (όπως τροποποιήθηκε με το διάταγμα 81-507 της 4ης Μαΐου 1981).

ασφάλισης εξέδωσε στις 21 Δεκεμβρίου 1984 απόφαση με την οποία ανέβαλε την έκδοση οριστικής αποφάσεως και ζητούσε από το Δικαστήριο να αποφανθεί προδικαστικά επί του ακολούθου ζητήματος:

« Σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 86 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, ποια συνέπεια πρέπει να συναχθεί από την εκπρόθεσμη διαβίβαση της αίτησης από τον επιληφθέντα βελγικό φορέα προς το γαλλικό φορέα; »

Β — Πριν αναφερθούμε στην αίτηση αυτή εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, θα θέλαμε να επανέλθουμε για λίγο στις κρίσιμες ημερομηνίες.

1. Δεδομένου ότι ο εκκαλών έπαψε στις *30 Νοεμβρίου 1981* τη δραστηριότητά του που συνεπήγετο κίνδυνο επαγγελματικής ασθένειας, έπρεπε να είχε υποβληθεί σε δεύτερη ακοογράφηση, σύμφωνα με τη γαλλική νομοθεσία, κατά τη διάρκεια της περιόδου που περιλαμβάνεται μεταξύ της *21ης Δεκεμβρίου 1981* και της *30ής Νοεμβρίου 1982*. Οι ακοογραφήσεις στις οποίες υπεβλήθη ο εκκαλών στις 12 Σεπτεμβρίου 1980, 3 Δεκεμβρίου 1981 και 19 Ιανουαρίου 1984 δεν έγιναν κατά τη διάρκεια της ανωτέρω περιόδου. Όταν ο εκκαλών υπέβαλε, στις *14 Ιανουαρίου 1982*, την αίτησή του στο βελγικό φορέα για τη χορήγηση παροχής, η προθεσμία για τη δεύτερη ακοογράφηση δεν είχε ακόμα παρέλθει· πάντως, είχε λήξει, και τούτο από 4 μήνες και πλέον, όταν ο βελγικός φορέας διαβίβασε στο γαλλικό, στις *5 Απριλίου 1983* την αίτηση για τη χορήγηση της προσόδου.

2. Η *Επιτροπή* και — κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας — *η κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας* προέβαλαν απόψεις που συγκλίνουν ευρέως επί των νομικών ζητημάτων της υποθέσεως αυτής.

Και οι δύο αποδίδουν το γεγονός ότι ο εκκαλών δεν μπόρεσε να τηρήσει την προθεσμία, που προβλέπει η γαλλική νομοθεσία για την πραγματοποίηση της δεύτερης ακοογράφησης στην εκπρόθεσμη διαβίβαση της αιτήσεώς του από το βελγικό φορέα στο γαλλικό.

Αναφέρουν ότι, σύμφωνα με το άρθρο 86 του κανονισμού 1408/71 [2], ο εκκαλών μπόρεσε κανονικά να υποβάλει την αίτησή του για τη χορήγηση παροχής στο βελγικό φορέα και συνεπώς ότι ο βελγικός φορέας θα μπορούσε να διαβιβάσει αμελλητί την αίτηση στο γαλλικό φορέα. Πάντως, τονίζουν ότι η μη τήρηση της υποχρεώσεως αυτής δεν συνεπάγεται καμία κύρωση.

Υποστηρίζουν ότι δυνάμει της διατάξεως του άρθρου 86, η αίτηση πρέπει να θεωρηθεί ότι υποβλήθηκε εμπροθέσμως παρά την καθυστερημένη διαβίβαση, αλλά ότι δεν είναι δυνατό να συναχθούν άλλες συνέπειες από το άρθρο 86, δεδομένου ότι το άρθρο αυτό δεν συνιστά διαδικαστική διάταξη που πρέπει να διακριθεί από τις ουσιαστικές διατάξεις που αφορούν την αναγνώριση της επαγγελματικής ασθένειας.

Κατά την άποψή τους, δεδομένου ότι οι προθεσμίες που προβλέπει η γαλλική νομοθεσία για τη δεύτερη ακοογράφηση που είναι αναγκαία για να αναγνωριστεί η ακουστική βλάβη δεν τηρήθηκαν, ο εκκαλών δεν δικαιούται πλέον τις γαλλικές παροχές λόγω της επαγγελματικής του ασθένειας.

Η *Επιτροπή* προτείνει εξάλλου να δοθούν στο παραπέμπον δικαστήριο, βαίνοντας πέρα από το υποβληθέν ερώτημα, άλλες ενδείξεις για την επίλυση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του. Θεωρεί ότι ενόψει της πάγιας μέριμνας του Δικαστηρίου να διαφωτίζει πλήρως τα παραπέμποντα δικαστήρια επί του πεδίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου επιτρέπεται, ενδεχομένως, συμπληρώνοντας τη διατύπωση της αιτήσεως, να παραθέσει και άλλες διατάξεις που επιτρέπουν την επίλυση του προβλήματος.

2 — Κανονισμός 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73.

Επ' αυτού, η Επιτροπή εξετάζει δύο δυνατές κατηγορίες συνεπειών:

α) Υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 57, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, ένας εργαζόμενος που άσκησε δραστηριότητα που μπορεί να προκαλέσει την επαγγελματική ασθένεια υπό τη νομοθεσία δύο ή περισσότερων κρατών μελών μπορεί να απαιτήσει παροχές « αποκλειστικά δυνάμει της νομοθεσίας του τελευταίου από αυτά τα κράτη, οι προϋποθέσεις της οποίας συμβαίνει να πληρούνται ».

Θεωρεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η Γαλλία δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως « τελευταίο κράτος μέλος », διότι, λόγω της καθυστερημένης διαβιβάσεως της αιτήσεως, κατέστη αδύνατο για τον ενδιαφερόμενο να συγκεντρώσει τις προϋποθέσεις της γαλλικής νομοθεσίας. Κατά την Επιτροπή, το τελευταίο κράτος μέλος του οποίου οι προϋποθέσεις που επιβάλλει ο νόμος μπορούν να θεωρηθούν ότι πληρούνται είναι συνεπώς το Βέλγιο, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις χορηγήσεως της παροχής για επαγγελματική ασθένεια έχουν συγκεντρωθεί κατ' εφαρμογή του βελγικού δικαίου από το γεγονός της ιατρικής διαγνώσεως της 12ης Δεκεμβρίου 1981.

Εξακολουθώντας η Επιτροπή, υποστηρίζει ότι, ακόμη κι αν έχει αποδειχθεί ότι ο εκκαλών δεν μπορεί να ζητήσει παροχές δυνάμει της γαλλικής νομοθεσίας, το Caisse d'assurance maladie της Maubeuge πρέπει να εφαρμόσει το άρθρο 67, παράγραφος 3, του κανονισμού 574/72 [3]. Υπενθυμίζει πράγματι ότι όταν το κράτος μέλος υπό τη νομοθεσία του οποίου το θύμα άσκησε για τελευταία φορά δραστηριότητα που μπορεί να προκαλέσει την εν λόγω επαγγελματική ασθένεια διαπιστώνει ότι ο ενδιαφερόμενος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας του φορέα του, πρέπει να διαβιβάσει αμελλητί τη δήλωση στο φορέα του κράτους μέλους υπό τη νομοθεσία του οποίου ο ενδιαφερόμενος άσκησε προηγουμένως επαγγελματική δραστηριότητα που μπορεί να προκαλέσει την επαγγελματική αυτή ασθένεια.

3 — Κανονισμός 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 «περι εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας», ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 138.

Συνεπώς, θεωρεί ότι το Caisse d'assurance maladie της Maubeuge πρέπει να επιστρέψει το φάκελο στο Ταμείο των Βρυξελλών· αναφέρει ότι το τελευταίο της έχει εξάλλου επιτρέψει να δηλώσει ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα εξετάσει το φάκελο του εκκαλούντος με ευνοϊκή διάθεση εφόσον αποδεικνύεται ότι ο τελευταίος δεν μπορεί να ζητήσει παροχές δυνάμει της γαλλικής νομοθεσίας.

β) Η Επιτροπή συνεχίζει, υποστηρίζοντας ότι μια δεύτερη συνέπεια θα ήταν η δυνατότητα για τον εκκαλούντα να διώξει δικαστικώς το βελγικό φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως ζητώντας αποζημίωση λόγω καθυστερημένης διαβιβάσεως του φακέλου του, η οποία συνεπήχθη την απώλεια του δικαιώματός του να υπαχθεί στο γαλλικό σύστημα ασφαλίσεως για την επαγγελματική του ασθένεια.

3. Η λύση που προτείνει η γαλλική κυβέρνηση και η Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία ο βελγικός φορέας πρέπει και πάλι να επιληφθεί του φακέλου, είναι ίσως ακριβής βάσει της γραμματικής ερμηνείας του κανονισμού 1408/71. Πάντως, νομίζουμε ότι το Δικαστήριο δεν θα έπρεπε να αρκεστεί στην υπόθεση αυτή σε μια απλώς γραμματική ερμηνεία, δεδομένου ότι το αποτέλεσμα που λαμβάνεται έτσι δεν συμβιβάζεται ούτε με το αντικείμενο ούτε με το σκοπό του κανονισμού 1408/71 ούτε με τις απαιτήσεις μιας αποτελεσματικής νομικής προστασίας. Το γεγονός ότι θα ήταν προφανώς άδικο να αναπεμφθεί ο εκκαλών ενώπιον του βελγικού φορέα, ο οποίος χρειάστηκε ήδη 13 μήνες για να συντάξει σε μια σελίδα μια εσφαλμένη απόφαση και άλλες πέντε εβδομάδες για να εκπληρώσει την υποχρέωσή του να διαβιβάσει την αίτηση αμελλητί στο γαλλικό φορέα, είναι οφθαλμοφανές και δεν απαιτεί περισσότερες εξηγήσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο εκκαλών πέρασε στη Γαλλία 20 από τα 30 χρόνια κατά τη διάρκεια των οποίων άσκησε δραστηριότητα που συνεπάγεται κίνδυνο δεν θα ήταν δυνατό να αμφισβητηθεί με σοβαρότητα ότι είναι ουσιαστικά δικαιολογημένο ο γαλλικός φορέας να εξαναγκαστεί να χορηγήσει τις επίδικες παροχές. Επιπλέον, δεν φαί-

νεται ο λόγος για τον οποίο ο γαλλικός φορέας θα έπρεπε να επωφεληθεί από το πταίσμα του βελγικού φορέα με συνέπεια να μην είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει παροχές για τις οποίες είναι ουσιαστικά υποχρεωμένος.

Αναζητώντας μια δίκαιη λύση για το νομικό αυτό πρόβλημα, δεν πρέπει κυρίως να παραμεριστεί ο επιδιωκόμενος από τον κοινοτικό νομοθέτη στόχος τον οποίο είχε όταν θέσπισε τον κανονισμό 1408/71: δηλαδή « να εγγυηθεί στο εσωτερικό της Κοινότητας, αφενός, ίση μεταχείριση σε όλους τους υπηκόους των κρατών μελών, έναντι των διαφόρων εθνικών νομοθεσιών και, αφετέρου, *την απόλαυση των παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως από τους εργαζομένους και τα πρόσωπα που έλκουν από αυτούς δικαιώματα, ανεξάρτητα από τον τόπο απασχολήσεως ή κατοικίας τους* ».

α) Πρέπει πρώτα να τεθεί το ερώτημα αν το άρθρο 86 του κανονισμού 1408/71 έχει μόνο το συγκεκριμένο πεδίο εφαρμογής που συνδέεται με την αναστολή των προθεσμιών για την υποβολή αιτήσεως ή αν μπορεί να του δοθεί ευρύτερη σημασία.

Το άρθρο 86 προβλέπει ότι οι αιτήσεις, δηλώσεις ή προσφυγές, οι οποίες κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας κράτους μέλους πρέπει να υποβληθούν εντός ορισμένης προθεσμίας προς την αρχή του κράτους αυτού, γίνονται δεκτές αν υποβληθούν εντός της ίδιας προθεσμίας στην αντίστοιχη αρχή άλλου κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή η επιληφθείσα αρχή διαβιβάζει αμελλητί τις αιτήσεις αυτές στην αρμόδια αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους. Η ημερομηνία κατά την οποία οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν προς την αρχή του δεύτερου κράτους θεωρείται ως η ημερομηνία υποβολής προς την αρμόδια αρχή.

Όταν επομένως μια αίτηση υποβάλλεται σε αρχή κράτους μέλους άλλου από εκείνο δυνάμει της νομοθεσίας του οποίου πρέπει να χορηγηθεί η παροχή, η αρχή αυτή δεν είναι αρμόδια για να εκτιμήσει το παραδεκτό της εν λόγω αιτήσεως. Η αρμοδιότητα αυτή ανήκει αποκλειστικά στην αρχή του κράτους μέλους δυνάμει της νομοθεσίας του οποίου η παροχή πρέπει να χορηγηθεί και στην οποία η αίτηση πρέπει εν πάση περιπτώσει να διαβιβαστεί [4].

Πρέπει συνεπώς να εξεταστεί το ερώτημα αν η εν λόγω διάταξη του άρθρου 86 μπορεί να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι έχει όχι μόνο ως συνέπεια *να διατηρεί την ημερομηνία υποβολής* μιας αιτήσεως για τη χορήγηση παροχής, αλλά επίσης *να αναστείλει* την προέλευση των προθεσμιών που προβλέπονται για την εκτέλεση ορισμένων πράξεων από την εθνική νομοθεσία. Το γεγονός ότι ο αιτών δεν διαθέτει κανένα μέσο για να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας, που δεν υποχρεούται στη χορήγηση παροχής, διαβιβάζει την αίτηση « αμελλητί » στο φορέα που υποχρεούται στη χορήγηση παροχής, μπορεί να ευνοήσει παρόμοια ερμηνεία του άρθρου 86 του κανονισμού 1408/71. Η απλοποίηση της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 86 του κανονισμού 1408/71 υπέρ του αιτούντος χάνει ένα μεγάλο μέρος από την πρακτική αποτελεσματικότητά της αν ο φορέας που δεν υποχρεούται στη χορήγηση παροχής, λόγω της αμέλειάς του ή της βραδυπορίας του, μπορεί ακριβώς να εξουδετερώσει εις βάρος του αιτούντος τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν γι' αυτόν από το άρθρο 86.

Παρόμοια ερμηνεία του άρθρου 86 του κανονισμού 1408/71, όσο κι αν φαίνεται ελκυστική — και η νομολογία του Δικαστηρίου μέχρι τώρα όσον αφορά τη διάταξη αυτή δεν αντίκειται στην ερμηνεία αυτή — μπορεί να προκαλέσει επιφυλάξεις αν το Δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί στη συγκεκριμένη περίπτωση επί του ζητήματος αυτού που είναι γενικής φύσεως και τούτο δεδομένου ότι οι πρακτικές του συνέπειες δεν φαίνεται ότι μπορούν να εκτιμηθούν σε όλες τους τις λεπτομέρειες.

4 — Απόφαση της 22ας Μαΐου 1980 στην υπόθεση 143/79, Margaret Walsh κατά Insurance Officer, Slg. 1980, σ. 1639.

Για τη συγκεκριμένη υπόθεση υπάρχει μια λύση που μας παρέχει ειδική διάταξη του κανονισμού 1408/71 περί των επαγγελματικών ασθενειών.

β) Δεδομένου ότι το Δικαστήριο παρέχει, σύμφωνα με πάγια νομολογία του[5], στα εθνικά δικαστήρια τα στοιχεία ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου που θα μπορούσαν να τους είναι χρήσιμα για την άσκηση του δικαιοδοτικού τους καθήκοντος, πρέπει να δοθεί απάντηση στο ερώτημα που έθεσε το Cour d'appel του Douai υπό το φως όλων των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, ακόμη και εκείνων που δεν έχουν ρητώς αναφερθεί στο ερώτημα του παραπέμποντος δικαστηρίου.

Θα εξετάσουμε συνεπώς, υπό το πνεύμα της νομολογίας αυτής, το ζήτημα αν μπορεί να εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη περίπτωση το άρθρο 57, παράγραφος 2 του κανονισμού 1408/71.

Το άρθρο 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 έχει ως εξής:

« Αν η χορήγηση παροχών επαγγελματικής ασθένειας δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους εξαρτάται από τον όρο ότι η εν λόγω ασθένεια έχει διαπιστωθεί ιατρικά για πρώτη φορά στο έδαφός του, ο όρος αυτός θεωρείται ότι πληρούται όταν η ασθένεια διεγνώσθη για πρώτη φορά στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. »

Συνάγουμε από τη διάταξη αυτή μια άλλη απλοποίηση της διαδικασίας υπέρ του αιτούντος: ο φορέας ενός κράτους μέλους που υποχρεούται στη χορήγηση παροχής πρέπει να αναγνωρίζει την πρώτη ιατρική διάγνωση μιας επαγγελματικής ασθένειας ως έγκυρη διάγνωση ακόμη και για την περίπτωση που η διάγνωση αυτή έγινε στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Το άρθρο 57, παράγραφος 2, περιέχει στο σημείο αυτό μια εξαίρεση ως προς τη διάταξη του άρθρου 57, παράγραφος 1, σύμφωνα με το οποίο οι παροχές « χορηγούνται αποκλειστικά δυνάμει της νομοθεσίας του τελευταίου από αυτά τα κράτη ». Αν αυτή η « αποκλειστικότητα » εφαρμόζεται γενικά στον καθορισμό του ύψους των παροχών καθώς και στη διαδικασία της χορηγήσεώς τους, δεν εφαρμόζεται στην πρώτη ιατρική διάγνωση της επαγγελματικής ασθένειας.

Αν ο φορέας που υποχρεούται στη χορήγηση παροχής πρέπει κατά τον τρόπο αυτό να αρκεστεί στην ιατρική διάγνωση επαγγελματικής ασθένειας που έγινε σε άλλο κράτος μέλος, ο κανόνας αυτός πρέπει να εφαρμόζεται ακόμη και στην περίπτωση που η ιατρική αυτή διάγνωση δεν έγινε σύμφωνα με τους κανόνες διαδικασίας του κράτους μέλους που υποχρεούται στη χορήγηση της παροχής. Πράγματι, δεν είναι απίθανο κατά το χρόνο που έγινε η ιατρική διάγνωση της επαγγελματικής ασθένειας να μην είναι ακόμη γνωστό ποιο κράτος μέλος θα υποχρεωθεί να χορηγήσει την παροχή. Επιπλέον, δεν θα μπορούσε να απαιτηθεί από τον ιατρό που καλείται να προβεί σε ιατρική διάγνωση επαγγελματικής ασθένειας να γνωρίζει τους κανόνες διαδικασίας του κοινωνικού δικαίου άλλων κρατών μελών.

Η διάταξη του άρθρου 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 πρέπει συνεπώς να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι αν η χορήγηση της παροχής λόγω επαγγελματικής ασθένειας δυνάμει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους υπόκειται στον όρο ότι για την εν λόγω ασθένεια έχει γίνει ιατρική διάγνωση για πρώτη φορά στο έδαφός του, ο όρος αυτός θεωρείται ότι έχει πληρωθεί όταν η εν λόγω ασθένεια έχει διαγνωσθεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και αυτό μάλιστα όταν η διάγνωση αυτή έχει γίνει *σύμφωνα με τους κανόνες διαδικασίας του άλλου κράτους μέλους.*

5 — Βλέπε, παραδείγματος χάρη, απόφαση της 11ης Απριλίου 1973 στην υπόθεση 76/72, Michel S. κατά Fonds national de reclassement social des handicapés, Slg. 1973, σ. 457, και απόφαση της 11ης Ιουλίου 1985 στην υπόθεση 137/84, Ministère public κατά Mutsch, Συλλογή, 1985, σ. 2681.

Το Κέντρο Κοινωνικής Ασφαλίσεως των διακινούμενων εργαζομένων της Γαλλικής Δημοκρατίας φαίνεται εξάλλου να έχει δεχτεί την άποψη αυτή, όταν με τη διαβιβαστική του επιστολή της 28ης Απριλίου 1983 — της οποίας ο χαρακτήρας έγινε συνοπτικά δεκτός — προς το Caisse d'assurance maladie της Maubeuge, περιορίστηκε να το καλέσει να εξετάσει το ζήτημα αν η δραστηριότητα που ασκήθηκε από τον αιτούντα στη Γαλλία μπορούσε από τη φύση της να προκαλέσει τη βλάβη που διαπιστώθηκε στον αιτούντα. Έτσι, το Ταμείο ασφαλίσεως ασθενειών της Maubeuge δεν προσκλήθηκε να θέσει σε κίνηση το σύνολο της διαδικασίας για την αναγνώριση επαγγελματικής ασθένειας· έπρεπε απλά και μόνο να αποφανθεί για ένα μερικό ζήτημα.

Πάντως, πρέπει να παρατηρηθεί ότι δεν διαθέτουμε καμιά απόλυτη βεβαιότητα για το ζήτημα αν η γαλλική νομοθεσία εξαρτά τη χορήγηση της παροχής για επαγγελματική ασθένεια από την προϋπόθεση ότι η εν λόγω ασθένεια έχει διαγνωσθεί για πρώτη φορά στο έδαφος της Γαλλικής Δημοκρατίας. Ορισμένες διατάξεις του γαλλικού κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως φαίνεται βέβαια να ευνοούν την καταφατική απάντηση, αλλά πρόκειται εδώ για ένα ζήτημα που πρέπει, εφόσον παρίσταται ανάγκη, να επιλυθεί από το εθνικό δικαστήριο.

Το ζήτημα στην προκειμένη διαφορά δεν εξαρτάται πάντως από την οριστική επίλυση του προβλήματος αυτού. Πράγματι, αν η ιατρική διάγνωση επαγγελματικής ασθένειας έχει γίνει σύμφωνα με τους κανόνες διαδικασίας του κράτους όπου κατοικεί ο ιατρός είναι αρκετή ακόμη κι όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους που υποχρεούται στη χορήγηση της παροχής ορίζει ότι η διάγνωση αυτή έπρεπε να γίνει στο έδαφός του, μια παρόμοια πρώτη ιατρική διάγνωση πρέπει κατά μείζονα λόγο να είναι αρκετή, όταν η ιατρική αυτή διάγνωση που έγινε στο κράτος μέλος που υποχρεούται στη χορήγηση της παροχής δεν συνιστά ρητή προϋπόθεση. Πρέπει εδώ ακόμη να εφαρμοστεί η βασική σκέψη σύμφωνα με την οποία ο ιατρός που είναι υπεύθυνος για να προβεί στην πρώτη ιατρική διάγνωση επαγγελματικής ασθένειας δεν υποχρεούται να γνωρίζει τους κανόνες διαδικασίας του κοινωνικού δικαίου άλλων κρατών μελών.

Τέλος, πρέπει ακόμη να διευκρινιστεί ότι η δεύτερη ακοογράφηση που προβλέπεται στον πίνακα 42 του παραρτήματος του διατάγματος 46-2959, όπως τροποποιήθηκε από το διάταγμα 81-507, αποτελεί ακόμη τμήμα της πρώτης ιατρικής διαγνώσεως της επαγγελματικής ασθένειας κατά την έννοια του άρθρου 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, εφόσον ο κανονισμός αυτός διακρίνει μεταξύ της πρώτης ιατρικής διαγνώσεως της επαγγελματικής ασθένειας, αφενός, και της επιδεινώσεως της επαγγελματικής ασθένειας εργαζομένου, αφετέρου (άρθρο 60).

Γ — Κατόπιν όλων αυτών των σκέψεων προτείνουμε στο Δικαστήριο να απαντήσει στο ερώτημα της προδικαστικής αποφάσεως του Cour d'appel του Douai ως εξής:

Το άρθρο 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 πρέπει να ερμηνευτεί σε συνδυασμό με το άρθρο 86 του ίδιου κανονισμού ως εξής:

Όταν το θύμα επαγγελματικής ασθένειας άσκησε δραστηριότητα που μπορεί να προκαλέσει την εν λόγω ασθένεια, υπό τη νομοθεσία δύο ή περισσότερων κρατών μελών, οι παροχές τις οποίες μπορεί να ζητήσει χορηγούνται δυνάμει της νομοθεσίας στο τελευταίο από τα κράτη αυτά με τη διευκρίνιση ότι, όσον αφορά την πρώτη ιατρική

διάγνωση της επαγγελματικής ασθένειας, αρκεί ότι αυτή έγινε σε άλλο κράτος μέλος και σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

Δεν έχει σημασία, σε παρόμοια περίπτωση, το ότι ο φορέας προς τον οποίο η αίτηση χορηγήσεως των εν λόγω παροχών είχε πρώτα υποβληθεί δεν διαβίβασε, όπως υποχρεούται από το άρθρο 86 του κανονισμού 1408/71, αμελλητί την αίτηση αυτή στον αρμόδιο φορέα του άλλου κράτους μέλους και ο δικαιούχος δεν μπόρεσε για το λόγο αυτό να τηρήσει τις προθεσμίες που προβλέπονται για την πρώτη ιατρική διάγνωση της επαγγελματικής του ασθένειας από τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους.